

IPN BU 2972/4

AKTOWÓRCA

Zespół/Zbiór:

[Główna Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięci Narodowej 1991-1999](#)

Podzespół:

[Główna Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięci Narodowej 1991-1999](#)

Seria:

[Fotografie \(zbiory Głównej Komisji - albumy\)](#)

Podseria:

[Albumy niemieckie - wytworzone instytucjonalnie \(1933-1945\)](#)

INFORMACJE IDENTYFIKUJĄCE

Sygnatura IPN: IPN BU 2972/4

Dawna sygnatura: GK Album 118/egz. nr 3, Dok. N. 328.I

Sygnatura wytwórcy:

OPIS ZAWARTOŚCI

Tytuł:

Selbstschutz Westpreussen, Sept. – Dez. 1939 [Oddział Samoobrony Prusy Zachodnie, wrzesień – grudzień 1939 r. : Album ze zdjęciami dot. zbrodni hitlerowskich na terenie m. Bydgoszczy i powiatu]

Opis:

Album pamiątkowy Samoobrony Prusy Zachodnie (Selbstschutz Westpreussen) z okresu od września do grudnia 1939 r., z kilkoma zdjęciami z jesieni 1938 r., zawiera 143 odbitek pozytywowych czarno-białych w różnych formatach od 80×56 mm do 180×240 mm (na 20 kartach). Przedstawia kadrę dowódczą Selbstschutz Westpreussen, szkolenie członków organizacji i jej działalność po wkroczeniu wojsk niemieckich do Polski, m.in. aresztowania i egzekucje ludności polskiej w Bydgoszczy. Album ma charakter oficjalnego albumu pamiątkowego Selbstschutzu Westpreussen, podsumowującego działalność tej formacji. Wykonany został w kilku egzemplarzach już po jej rozwiązaniu. Oprócz fotografii zawiera dodatkowe elementy zdobnicze i informacyjne: nadruk „Selbstschutz Westpreussen” i tarczę z symbolem SS i napisem „Sept. Dez. 1939”, fotokopie karty z danymi statystycznymi dot. Selbstschutz Westpreussen i mapy przedstawiającej podział województwa pomorskiego na inspektoraty Selbstschutz Westpreussen, drukowaną listę osób pochodzenia niemieckiego rzekomo zabitych lub zgwałconych przez Polaków, drukowane hasło: „Was Du für Volk und Heimat tust, ist immer recht getan!” (To, co robisz dla narodu i ojczyzny, jest zawsze słuszne). Na kartach pieczęć Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce. Tematami zdjęć w albumie są m.in.: portrety członków Selbstschutz Westpreussen: SS-Oberführer Ludolf Hermann von Alvensleben, korpus dowódczy; Polacy: cywile, duchowni, aresztowani przez Selbstschutz, uwięzieni w Forcie VII w Toruniu oskarżeni o mordowanie folksdojczów; nauczyciele prowadzeni na egzekucję; więzienie w Forcie VII w Toruniu; uroczyste pożegnanie SS-Oberführera Ludolfa von Alvenslebena z Bydgoszczą; przegląd oddziałów Selbstschutz Westpreussen przez SS-Oberführera Ludolfa von Alvenslebena: w lesie reptowski koło Ostromecka jesienią 1938 r., w Grudziądzu; defilada Selbstschutzu w

Bydgoszczy; architektura: Bydgoszcz, Gdańsk; zniszczenia wojenne: most na Wiśle w Fordonie koło Bydgoszczy, budynki na nizinie nadwiślańskiej; przeprawa przez Wisłę w Fordonie; sceny uliczne; biedna ludność żydowska; wkroczenie członków Selbstschutzu do mieszkań biedoty w Chełmży; siedziba dowódcy Selbstschutz Westpreussen w Bydgoszczy; zabici folksdojczy; nekrologi; ćwiczenia Hilfspolizei; oględziny miejsca wypadku samochodu, którym wiezione były do Gdańska akta Selbstschutzu Westpreussen; pożegnalne spotkanie kadry dowódczej Selbstschutzu Westpreussen z okazji rozwiązania tej formacji. Na pierwszej stronie pieczętka „Archiwum Głównej Komisji Badania Zbrodni Niem. w Polsce Dok. N. 528/I”.

DATY WYTWORZENIA DOKUMENTÓW

Data początkowa: 1958

Data końcowa: 1959

OPIS ZEWNĘTRZNY

Forma fizyczna: Fotografia, Fotokopia dokumentacji aktowej

Liczba tomów: 1

Liczba kart: 167

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

Nazwa archiwum:

[Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie](#)